

Bruxelles, 25. studenoga 2022.
(OR. en)

15018/22

Međuinstitucijski predmet:
2022/0370(COD)

CODEC 1790
FIN 1247
PE 136

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 u pogledu uspostave diversificirane strategije financiranja kao opće metode zaduživanja – ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu (Strasbourg, od 21. do 24. studenoga 2022.)

I. UVOD

Odbor stalnih predstavnika 16. studenoga 2022. potvrdio je da će Vijeće odobriti stajalište Europskog parlamenta ako Europski parlament odobri navedeni prijedlog Komisije bez amandmanâ.

Nakon što je na plenarnoj sjednici 22. studenoga 2022. odobren Komisijin zahtjev da postupi u skladu s pravilom 163. (hitni postupak), Odbor za proračune (BUDG) predložio je da se navedeni prijedlog uredbe donese bez amandmanâ. Nije podnesen ni jedan amandman.

II. GLASOVANJE

Parlament je, preuzevši Prijedlog Komisije, 24. studenoga 2022. donio svoje stajalište u prvom čitanju. Navedeno stajalište sadržano je u zakonodavnoj rezoluciji Parlamenta.

Vijeće bi stoga trebalo moći odobriti stajalište Europskog parlamenta kako je navedeno u Prilogu ovom dokumentu, čime se završava prvo čitanje obiju institucija.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Europskog parlamenta.

P9_TA(2022)0411

Izmjena Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 u pogledu uspostave diversificirane strategije financiranja kao opće metode uzimanja zajmova

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2022. o prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 u pogledu uspostave diversificirane strategije financiranja kao opće metode uzimanja zajmova (COM(2022)0596 – C9-0374/2022 – 2022/0370(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2022)0596),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 322. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0374/2022),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda od 22. studenoga 2022.¹
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 16. studenoga 2022. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članke 59. i 163. Poslovnika,
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

¹ Još nije objavljeno u Službenom listu.

P9_TC1-COD(2022)0370

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 24. studenoga 2022. radi donošenja Uredbe (EU, Euratom) 2022/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 u pogledu uspostave diversificirane strategije financiranja kao opće metode uzimanja zajmova

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 322. stavak 1.,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 106.a,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³,

² Mišljenje od 22. studenoga 2022 (još nije objavljeno u Službenom listu).

³ Stajalište Europskog parlamenta od 24. studenoga 2022.

budući da:

- (1) Člankom 220. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ („Financijska uredba”) predviđeno je da se Komisiju relevantnim temeljnim aktom ovlašćuje za uzimanje zajmova u ime Unije ili Euratoma u svrhu davanja zajmova u odgovarajućim iznosima državama članicama korisnicama ili trećim zemljama korisnicama pod uvjetima uzimanja zajmova. U tom su pogledu novčani tokovi sredstava uzetih i danih u zajam u odnosu „jedan na jedan”. To znači da Unija mora poduzimati tržišne operacije na temelju potreba za isplatom u svakom pojedinom slučaju davanja zajmova, što ograničava mogućnost koherentnog planiranja raznih operacija uzimanja zajmova i strukturiranja rokova dospijeca kako bi se postigli optimalni troškovi.
- (2) Financiranjem pojedinih programa financijske pomoći primjenom različitih metoda financiranja nastaju troškovi i povećava se složenost jer se razni programi financijske pomoći natječu za ograničene mogućnosti financiranja. Na taj se način fragmentira ponuda dužničkih vrijednosnih papira Unije i smanjuje likvidnost i interes ulagača za pojedine programe, iako svi dužnički vrijednosni papiri Unije imaju istu visoku kreditnu kvalitetu. Financijsku pomoć trebalo bi stoga organizirati primjenom jedinstvene metode financiranja koja povećava likvidnost Unijinih obveznica te privlačnost i troškovnu učinkovitost Unijinih izdanja obveznica.

⁴ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

- (3) Potreba za jedinstvenom metodom financiranja posebno je naglašena u kontekstu financijske potpore Ukrajini zbog njezinih hitnih potreba za financiranjem. Nedavno iskustvo s potrebama za financiranjem pomoći Ukrajini ukazalo je na nedostatke fragmentiranog pristupa organizaciji duga Unije. Kako bi Unija ojačala svoj položaj kao izdavatelj dužničkih instrumenata denominiranih u eurima, od najveće je važnosti sva nova izdanja organizirati putem jedinstvene metode financiranja.
- (4) Model jedinstvene metode financiranja i većina elemenata infrastrukture potrebne za njezinu provedbu već su uspostavljeni u obliku diversificirane strategije financiranja iz Odluke (EU, Euratom) 2020/2053⁵. Ta strategija omogućila je uspješnu mobilizaciju sredstava za bespovratnu potporu i zajmove na temelju Uredbe (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća⁶ te za niz drugih programa Unije iz Uredbe Vijeća (EU) 2020/2094⁷. Budući da se očekuje da će operacije za ispunjavanje hitnih potreba Ukrajine za financiranjem biti složene te kako bi se predvidjele eventualne buduće operacije uzimanja i davanja zajmova, primjereno je uspostaviti diversificiranu strategiju financiranja kao jedinstvenu metodu financiranja za provedbu operacija uzimanja zajmova.

⁵ Odluka Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom (SL L 424, 15.12.2020., str. 1.).

⁶ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).

⁷ Uredba Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (SL L 433I, 22.12.2020., str. 23.).

- (5) Primjenom diversificirane strategije financiranja trebala bi se omogućiti fleksibilna provedba programa financiranja uz potpuno poštovanje načela proračunske neutralnosti i proračunske ravnoteže iz članka 310. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Troškove programa financiranja u potpunosti bi trebali snositi korisnici na temelju jedinstvene metodologije raspodjele troškova kojom se osigurava transparentna i proporcionalna raspodjela troškova. Obveze vraćanja trebale bi u skladu s člankom 220. stavkom 5. točkom (e) Financijske uredbe ostati na korisnicima financijske pomoći.
- (6) Pri provedbi diversificirane strategije financiranja na sve bi programe uzimanja i davanja zajmova koji se na nju oslanjaju trebalo primjenjivati jedinstveni skup pravila. Ta bi pravila stoga trebalo dodati horizontalnim financijskim pravilima utvrđenima u Financijskoj uredbi, koju su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. UFEU-a.

- (7) Diversificirana strategija financiranja trebala bi Komisiji omogućiti veću fleksibilnost u pogledu vremenskog okvira i dospijeća pojedinačnih transakcija financiranja te redovite i stabilne isplate različitim zemljama korisnicama. Takva strategija trebala bi se temeljiti na udruživanju instrumenata financiranja. Time bi se Komisiji omogućila fleksibilnost u organiziranju isplata korisnicima neovisno o tržišnim uvjetima u trenutku plaćanja te bi se također smanjio rizik da bi Komisija morala prikupljati fiksne iznose u nestabilnim ili nepovoljnim uvjetima.
- (8) Za omogućivanje te fleksibilnosti Komisiji bilo bi potrebno uspostaviti zajednička sredstva za očuvanje likvidnosti. Takva centralizirana likvidnosna funkcija omogućila bi Uniji otporniji kapacitet za financiranje koji bi na temelju stabilnog predviđanja likvidnosti mogao podnijeti privremene neusklađenosti svih priljeva i odljeva.
- (9) Komisija bi sve potrebne transakcije trebala provoditi u nastojanju da ostvari redovitu prisutnost na tržištu kapitala, postigne optimalne troškove financiranja i olakša transakcije dužničkim vrijednosnim papirima Unije i Euratoma.

- (10) Pri proširenju diversificirane strategije financiranja na veći broj programa stoga je primjereno da Komisija utvrdi potrebne mehanizme za njezinu provedbu. Ti bi mehanizmi trebali obuhvaćati okvir upravljanja, postupke upravljanja rizikom i metodologiju raspodjele troškova, koja bi trebala biti u skladu s člankom 220. stavkom 5. točkom (e) Financijske uredbe . Radi osiguravanja transparentnosti Komisija bi trebala redovito i sveobuhvatno obavješćivati Europski parlament i Vijeće o svim aspektima svoje strategije uzimanja zajmova i upravljanja dugom.
- (11) Financijsku uredbu trebalo bi stoga izmijeniti.
- (12) U interesu pravne sigurnosti i jasnoće u pogledu već odobrene financijske pomoći te u pogledu financijske pomoći na temelju Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća⁸⁺, ova bi se Uredba trebala primjenjivati samo na programe financijske pomoći za koje temeljni akti stupaju na snagu 9. studenoga 2022. ili nakon tog datuma.

⁸ Uredba (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o uspostavi Instrumenta za pružanje potpore Ukrajini za 2023. (makrofinancijska pomoć +) (SL L ..., ...,str. ...).

⁺ SL: Molimo u tekst unijeti broj uredbe iz dokumenta PE-CONS 63/22 (2020/0371(COD)), a u bilješku unijeti broj, datum i upućivanje na SL za tu uredbu.

- (13) Uzimajući u obzir hitnost koja proizlazi iz izvanrednih okolnosti uzrokovanih ničim izazvanim i neopravdanim agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine, smatra se primjerenim pozvati se na iznimku od roka od osam tjedana predviđenu u članku 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji, UFEU-u i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.
- (14) S obzirom na situaciju u Ukrajini ova bi Uredba trebala hitno stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 220. stavci 2. i 7. brišu se;
2. umeće se sljedeći članak:

„Članak 220.a

Diversificirana strategija financiranja

1. Komisija provodi diversificiranu strategiju financiranja koja obuhvaća uzimanja zajmova odobrena u skladu s člankom 5. stavkom 1. Odluke Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053* te, osim u propisno opravdanim slučajevima, operacije uzimanja zajmova i upravljanja dugom radi financiranja programa financijske pomoći. Diversificirana strategija financiranja provodi se putem svih potrebnih transakcija kojima se nastoji ostvariti redovita prisutnost na tržištu kapitala, a temelji se na udruživanju instrumenata financiranja i podrazumijeva korištenje zajedničkih sredstava za očuvanje likvidnosti.
2. Komisija uspostavlja potrebne mehanizme za provedbu diversificirane strategije financiranja. Komisija redovito i sveobuhvatno obavještuje Europski parlament i Vijeće o svim aspektima svoje strategije uzimanja zajmova i upravljanja dugom.

* Odluka Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom (SL L 424, 15.12.2020., str. 1.),”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ona se primjenjuje na programe financijske pomoći za koje temeljni akti stupaju na snagu 9. studenoga 2022. ili nakon tog datuma.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednica

Predsjednik/Predsjednica
